

SAŽETAK PRESUDE

KOPNIN I DRUGI PROTIV RUSIJE PRESUDA OD 28. SVIBNJA 2014. ZAHTEV BROJ 2746/05

Zbog odugovlačenja u postupku ovrhe povrijeđeno je pravo podnositelja na suđenje u razumnom roku i pravo na mirno uživanje vlasništva

ČINJENICE

Četvero podnositelja zahtjeva su bivši bračni par i njihovo dvoje djece. Podnositelji su živjeli u stanu koji se nalazio u zgradi za koju je postojao rizik od urušavanja. Navedeno je utvrđeno u presudi okružnog suda od svibnja 2004., kojom je naloženo gradskom vijeću da podnositeljima osigura privremeni smještaj u roku od 10 dana u jednom od stanova iz svog stambenog fonda, a potom da im osigura prikladno stanovanje u skladu s važećim zakonskim odredbama. Podnositeljima je dosuđen i iznos od 500 rublji na ime nematerijalne štete.

Tijekom postupka za ovrhu predmetne presude podnositeljima je ponuđen stan iz stambenog fonda gradskog vijeća, koji su podnositelji odbili kao nepodoban za stanovanje. Ovršni postupak je nakon toga obustavljen jer gradsko vijeće nije imalo drugi raspoloživi stan, niti financijska sredstva da kupi drugi stan. Podnositelji su se žalili na odluku o obustavi postupka, slijedom koje je okružni sud utvrdio da je stan koji im je bio ponuđen neprikladan za stanovanje, stoga je ukinuo odluku o obustavi ovršnog postupka. Pritom je utvrdio da argument gradskog vijeća o nepostojanju drugog stana i financijskih sredstava za njegovu kupnju nije pravno relevantan.

Daljnji napori podnositelja da ostvare pravo na prikladno stambeno zbrinjavanje bili su neuspješni sve dok im u rujnu, odnosno prosincu 2005. godine nije osiguran smještaj u dva odvojena socijalna stana.

OCJENA SUDA

Podnositelji zahtjeva prigovorili su zbog toga što presuda iz svibnja 2004. godine nije izvršena kroz dulje vremensko razdoblje, što je dovelo do povrede njihovih prava iz članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola 1. uz Konvenciju, te zbog toga što nisu imali na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo u pogledu tih prigovora.

Sud je ponovio kako nerazumno zakašnjenje u izvršenju pravomoćne presude može dovesti do povrede Konvencije, pri čemu treba ispitati složenost ovršnog postupka, ponašanje podnositelja i nadležnih vlasti, kao i narav predmeta ovrhe.

Sud je primijetio da su presudom iz svibnja 2004. godine gradskom vijeću nametnute dvije različite obveze: prvo, da u roku od deset dana podnositelje smjesti u stan iz svog stambenog fonda, i drugo, da im osigura odgovarajuće stambeno zbrinjavanje.

Vlasti nisu nikad ispunile prvu obvezu, dok je druga obveza ispunjena nakon godine i tri mjeseca, odnosno, nakon godine i sedam mjeseci.

Ispitujući je li ovo zakašnjenje bilo razumno, Sud nije prihvatio obrazloženje ruske Vlade da su podnositelji sami za njega krivi jer su odbili ponuđeni stan, s obzirom na to da je sudskom presudom domaćeg suda utvrđeno da stan nije bio podoban za stanovanje. Stoga se podnositelje ne može kriviti zbog odbijanja ponuđenog stana.

Sud je ponovio da izvršenje presude koja se odnosi na dodjelu stana može trajati dulje od isplate novčane svote. No, ako se domaća presuda odnosi na osnovnu potrebu osobe u nuždi, čak je i jednogodišnje zakašnjenje u izvršenju presude suprotno Konvenciji.

Sud je odbacio argumente koji se odnose na nedostatak stambenog fonda i financijskih sredstva za kupnju odgovarajućeg stana. Pritom je naglasio da državna vlast ne može isticati nedostatak financijskih ili drugih sredstava (poput stanova) kao ispriku za ne ispunjavanje obveze koja je utvrđena sudskom presudom.

Bit domaće presude bila je pružiti podnositeljima neposrednu pomoć osiguravanjem smještaja, a odstupanje od uobičajenih rokova za izvršenje presude je opravdano postojanjem neposrednog rizika od rušenja zgrade u kojoj su podnositelji stanovali. Stoga, iako Sud prihvata da u ovršnom postupku mogu postojati određeni zastoji, u ovom konkretnom slučaju zastoj je učinio besmislenom domaću presudu u dijelu koji se odnosi na neodgodivo stambeno zbrinjavanje podnositelja.

Budući da gradsko vijeće nije ispunilo svoju prvu obvezu iz presude, tim više je ispunjenje druge obveze zahtijevalo posebnu pozornost. Međutim, Sud nije našao da je gradsko vijeće imalo ikakve značajne pokušaje da se privremeno smjesti podnositelje ili da se ubrza postupak dodjele novog stana.

U pogledu zakašnjenja u isplati iznosa od 500 rublji, Sud je naveo kako, kada je riječ o naplati novčanih tražbina, zastoj u ovrsi od jedne godine i šest mjeseci nije sukladan Konvenciji.

Zbog svega navedenog Sud je utvrdio da je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku i povrede prava vlasništva.

Sud je također utvrdio povedu prava na učinkovito pravno sredstvo, slijedom svoje ranije prakse u odnosu na Rusiju, gdje je utvrdio da u Rusiji ne postoji učinkovito pravno sredstvo protiv neizvršenja sudske presude protiv države ili njezinih tijela.

PRAVIČNA NAKNADA

1,500 eura na ime nematerijalne štete prvom podnositelju

2,000 eura na ime nematerijalne štete zajednički ostalim podnositeljima

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.